

aanraken

In de eerste drie weken van de tweede klas leerde ik vooral één ding heel goed: dat je onzichtbaar kunt worden door gewoon niks te zeggen.

Ik dacht altijd dat gezien worden te maken had met wat andere mensen met hun ogen doen. Maar tegen de tijd dat we met onze klas op excursie naar het zeeaquarium gingen, was ik, Suzy Swanson, helemaal onzichtbaar geworden. Gezien worden bleek meer te maken te hebben met je oren dan met je ogen.

We stonden bij de aaibak te luisteren naar een medewerker met een baard die in een microfoon praatte. ‘Je moet je hand plat houden,’ zei hij. Hij legde uit dat als we onze hand in de aaibak deden en hem helemaal stilhielden, de kleine haaien en roggen erlangs zouden strijken, net als een vriendelijke kat. ‘Ze komen vanzelf bij je, maar je moet je hand wel plat houden en heel stil.’

Het leek mij wel leuk om zo’n minihaai langs m’n vingers te voelen strijken. Maar het was te druk bij de aaibak en te lawaaiig. Ik bleef er een eindje vandaan staan. En ik keek alleen maar.

We hadden bij kunst speciaal voor deze excursie t-shirts geverfd. We moesten de stof van het t-shirt met touwtjes samenknopen en

daarna verven; onze handen waren er feloranje en blauw van geworden en nu hadden we allemaal een psychedelisch soort schooluniform aan. Volgens mij was het de bedoeling dat we dan makkelijk op te sporen waren als we verdwaalden. Een paar van de coole meisjes – Aubrey LaValley, Molly Sampson en Jenna Van Hoose – hadden een knoop in hun t-shirt gemaakt zodat het strak om hun heupen zat. Mijn shirt hing als een oud verfshirt over mijn spijkerbroek.

Het was precies een maand geleden dat het Allerergste was gebeurd en bijna net zo lang geleden dat ik was begonnen met *niet-praten*. Het was niet zo dat ik per se niet wilde praten, wat iedereen wel scheen te denken. Het was meer dat ik had besloten om de wereld niet vol te stoppen met woorden als dat niet echt nodig was. Het was het tegenovergestelde van *constant-praten*, wat ik vroeger deed, en beter dan *kletsen*, wat iedereen graag zou willen dat ik deed.

Als ik nog gewoon over koetjes en kalfjes kletste, zou ik van mijn ouders misschien niet naar *zo'n dokter om mee te praten* moeten, waar ik vanmiddag al naartoe moest, meteen na de excursie. Eerlijk gezegd vond ik dat nogal onlogisch. Ik bedoel: als iemand niet wil praten – als het daar juist om gaat – dan is *zo'n dokter om mee te praten* wel de allerlaatste naar wie ze je moeten sturen.

Bovendien wist ik wel wat *zo'n dokter om mee te praten* betekende. Het betekende dat mijn ouders dachten dat ik een probleem tussen mijn oren had, en dan bedoel ik niet dat ik niet goed kon leren of wiskunde niet snapte of dyslectisch was. Ze dachten dat ik psychische problemen had. Dat ik *getikt* was, zoals Franny het zou hebben genoemd. Dat er iets aan mij mankeerde.

‘Hou je handen plat,’ zei de aquariumman tegen niemand in het bijzonder. (Dat was maar goed ook, want er luisterde toch niemand naar hem.) ‘Deze dieren kunnen zelfs jullie hartslag voelen. Dus je hoeft echt niet met je vingers te wiebelen.’

Justin Maloney, die nog steeds zijn lippen beweegt als hij leest, probeerde steeds de staart van een rog te pakken. Zijn broek zat zo

los dat ik telkens als hij zich vooroverboog een paar centimeter van zijn onderbroek kon zien. En zijn t-shirt zat binnenstebuiten. Toen er weer een rog langskwam, stak hij zijn hand zó snel in het water dat hij Sarah Johnston, het nieuwe meisje, natspetterde. Sarah veegde het zoute water van haar voorhoofd en ging een stukje verderop staan.

Sarah is heel rustig, wat ik leuk vind, en ze lachte naar me op de eerste schooldag. Maar toen liep Molly naar haar toe en begon met haar te praten, en later zag ik haar bij de kluisjes met Aubrey praten, en nu heeft Sarah ook een knoop in haar shirt, net zoals zij.

Ik duwde een bos haar uit mijn gezicht en probeerde het achter mijn oor te doen. Hopeloze kroeskop. Het viel meteen weer voor mijn gezicht.

Dylan Parker besloop Aubrey van achteren. Hij greep haar bij haar schouders en riep: 'Een haai!'

De jongens die om hem heen stonden moesten lachen. Aubrey gilde, net als alle meisjes die bij haar stonden, maar ze moesten ook giechelen zoals meisjes soms doen als er jongens bij zijn.

En toen moest ik natuurlijk aan Franny denken. Want als zij erbij geweest was, zou ze ook zo giechelen.

Ik kreeg dat nare, zweterige gevoel weer dat ik altijd krijg als ik aan Franny dacht.

Ik kneep mijn ogen dicht. Het donker was heel even een opluchting. Maar toen zag ik in gedachten iets wat niet leuk was. Ik zag voor me dat die aai bak doormidden brak en dat al die kleine rogg en minihaaien op de grond terecht kwamen. En toen vroeg ik me af hoe lang het zou duren voordat ze in de lucht zouden verdrinken.

Ze zouden alles koud, licht en schel vinden en dan zouden al die dieren voorgoed stoppen met ademen.

Ik deed mijn ogen weer open.

Soms wil je zó graag dat er iets verandert dat je het ergens waar alles hetzelfde blijft gewoon niet meer kunt uithouden.

In de hoek van de zaal wees een pijl naar een trap naar beneden, waar een andere expositie was: KWALLEN. Ik liep naar de trap en keek achterom of iemand me zag. Dylan spetterde Aubrey nat, die weer begon te gillen. Een van de begeleiders liep boos naar ze toe.

Ondanks mijn felle t-shirt en mijn wilde kroeshaar zag niemand me.

Ik liep de trap af, naar de afdeling KWALLEN.

Niemand zag me. Helemaal niemand.

sommige dingen gebeuren gewoon

*J*e was al twee dagen dood voordat ik het zelfs maar wist. Het was op een middag, eind augustus, aan het eind van de lange, eenzame zomer na de brugklas. Mijn moeder riep me binnen en ik wist meteen dat er iets ergs was – iets heel ergs – want dat kon ik aan haar zien. Ik schrok ervan, ik dacht dat er misschien iets met mijn vader was gebeurd. Maar zou dat mijn moeder na de scheiding eigenlijk nog wel iets uitmaken? Toen dacht ik dat er misschien iets met mijn broer was.

‘Suus,’ begon mijn moeder. Ik hoorde de koelkast zoemen, ik hoorde het ‘poink, poink’ van de druppende douche, het getik van de oude klok op de schoorsteenmantel die altijd achter loopt, behalve als ik eraan denk om hem op te winden.

Er vielen lange banen zonlicht door het raam, als geesten door een muur. Ze gingen liggen op het kleed en waren stil.

Mijn moeder praatte kalm, de woorden kwamen er op normale snelheid uit, maar toch was het alsof alles langzamer ging, alsof de tijd zelf heel zwaar geworden was. Alsof de tijd zelfs helemaal was gestopt.

‘Franny Jackson is verdronken.’

Vier woorden. Waarschijnlijk duurde het maar een paar seconden om ze te zeggen, maar het leek wel een halfuur.

Het eerste wat ik dacht was: dat is raar. Waarom zegt ze Franny's achternaam? Ik kon me niet herinneren dat mijn moeder ooit eerder je achternaam zei. Ze zei altijd gewoon Franny.

En toen drong het tot me door wat ze nog meer had gezegd.

Verdronken.

Ze zei dat je was verdronken.

'Ze was op vakantie,' ging mijn moeder verder. Het viel me op dat ze heel stil zat en dat ze haar schouders een beetje had opgetrokken. 'Aan zee.'

Toen zei ze, alsof ik het dan beter zou begrijpen: 'In Maryland.'

Maar ik begreep er natuurlijk niks van.

Ik begreep het niet omdat het nog niet zo lang geleden was dat ik je had gezien en toen was je nog springlevend. Ik begreep het niet omdat je heel goed kon zwemmen, veel beter dan ik. Dat was de allereerste keer dat ik je zag al zo.

En ik begreep het niet omdat het tussen ons niet goed afgelopen was, niet zoals het hoort.

En toch zei mijn moeder het. Ze zat tegenover me en ze zei het echt. En als het waar was wat ze zei, als ze gelijk had, dan betekende het dus dat toen je op de laatste dag voor de zomervakantie huilend door de gang liep met die tassen met natte kleren, dat dat de laatste keer was dat ik je had gezien.

Ik staarde mijn moeder aan. 'Nee, niet waar,' zei ik.

Je was niet verdronken. Dat kon niet. Dat wist ik zeker.

Mijn moeder wilde iets zeggen, maar ze deed haar mond weer dicht.

'Niet wáár,' zei ik nog eens, nu harder.

'Het is dinsdag gebeurd,' zei mijn moeder. Ze praatte nu zachter, alsof ze minder adem had omdat ik juist harder praatte. 'Dinsdag. Ik heb het nu pas gehoord.'

Vandaag was het donderdag.

Er waren twee hele dagen voorbijgegaan.

Altijd als ik aan die twee dagen denk, aan de ruimte tussen jouw einde en wanneer ik het wist, dan denk ik aan de sterren. Wist je dat het licht van de dichtstbijzijnde ster er vier jaar over doet om ons te bereiken? Dat betekent dat als we die ster zien, we eigenlijk zien hoe hij er vroeger uitzag. En dat geldt voor alle sterren. Al die twinkellende lichtjes, alle sterren aan de hemel, zouden best al jaren geleden opgebrand kunnen zijn... de hele lucht zou op dit moment zelfs helemaal leeg kunnen zijn zonder dat wij dat wisten.

‘Ze kon toch zwemmen,’ zei ik. ‘Ze kon juist heel goed zwemmen, dat weet je toch.’

Toen mijn moeder niet reageerde, probeerde ik het nog eens. ‘Dat weet je toch nog wel, mam?’

Mijn moeder deed haar ogen dicht en legde haar hoofd in haar handen.

‘Het kán gewoon niet waar zijn,’ hield ik vol. ‘Waarom snapte ze dat nou niet, dat het echt niet waar kon zijn?’

Toen mijn moeder weer opkeek, begon ze langzaam tegen me te praten, alsof ze zeker wilde weten dat ik elk woord hoorde. ‘Zelfs als je goed kunt zwemmen, kun je verdrinken, Suus.’

‘Maar ik snap het niet. Hoe kan ze nou...’

‘Sommige dingen zijn ook niet te begrijpen, Suus. Sommige dingen gebeuren gewoon.’ Ze schudde haar hoofd en haalde diep adem. ‘Maar het is inderdaad moeilijk te geloven dat het echt waar is. Dat vind ik ook moeilijk.’

Ze deed een hele poos haar ogen dicht. En toen ze ze weer opende, verkrampte haar gezicht op een heel rare manier. De tranen stroomden over haar wangen. ‘Ik vind het zo erg,’ zei ze. ‘Ik vind het zo vreselijk erg.’

Ze zag er belachelijk uit, met dat verkrampte gezicht. Ik vond het naar zoals ze eruitzag. Ik draaide me om, maar die onzinwoorden bleven in mijn hoofd zitten.

Je was verdronken.

Toen je aan het zwemmen was in Maryland.

Twee dagen geleden.

Nee, ik snapte er niks van. Toen niet, en later die avond ook niet, toen de aarde naar de sterren draaide. En de volgende ochtend, toen de aarde weer naar het zonlicht draaide, snapte ik het nog steeds niet.

Ik begreep niet eens hoe het mogelijk was dat de wereld weer naar de zon kón draaien.

Al die tijd had ik gedacht dat ons leven echt óns leven was, van ons samen. Maar nu drong het opeens tot me door dat jij je eigen leven had gehad en ik het mijne. Ons leven overlapte elkaar een poosje: lang genoeg om ons het idee te geven dat we hetzelfde leven leidden. Maar dat was niet zo.

En toen begreep ik opeens nog iets: dat het altijd zo is dat iedereen een eigen leven leidt. Niemand is ooit echt samen, zelfs niet als het een poos zo lijkt.

Mijn moeder wist al wat er met jou was gebeurd, en toen ze dat slechte nieuws had gehoord, liep ik nog in de tuin rond alsof er niks aan de hand was. En er was ook een tijd dat iemand anders het al wel wist, maar mijn moeder nog niet. En daarvóór wist jouw moeder het al wel, maar verder bijna niemand op de hele wereld.

En dat betekende dat er ook een tijd was dat jij er niet meer was en dat niemand op aarde daar nog een flauw idee van had. Alleen jij. Je verdween helemaal alleen onder water en niemand wist er nog iets van.

Wat ontzettend eenzaam, als je erover nadenkt.

Sommige dingen gebeuren gewoon, had mijn moeder gezegd. Dat vond ik een verschrikkelijk antwoord, echt het allerergste.

Mevrouw Turton zei een keer dat als er iets gebeurt wat niemand kan verklaren, dat zoiets dan het begrip van de mens te boven gaat. En dat je daarvoor de wetenschap nodig hebt. Dat de wetenschap iets is waarmee je een verklaring kunt vinden die nog niemand heeft.

Jij hebt mevrouw Turton vast nooit ontmoet.

Sommige dingen gebeuren gewoon is geen verklaring. Het is in de

verste verte niet wetenschappelijk. Maar het was de enige uitleg waar ik het wekenlang mee had moeten doen.

Totdat ik daar in de kelder van het museum stond en naar de kwallen aan de andere kant van het glas keek.